

SÁMI GIELLADAHKU

-bálkkašumi dárkkuhussan lea addit dovddastusa sáme giela sajádaga ja sáme gielat bálvalusaid ovddideapmin dahkkon mearkašahtti barggus Suomas. Sámi giellaráđđi mieđiha Sámi gielladahku - bálkkašumi Yle Sápmái čuovvovaš vuodustusaiguin:

Yle Sápmi lea guhkálaš, logiidjagiid bistán bargguin ánsolaččat ovddidan sáme gielaid sajádaga ja fállan bálvalusaid sáme gielaiguin. Yle Sápmi lea iežas vuodđobarggu dieđujuohkima lassin doaimman sáme gielaid ealasin ceavzima ja maddái sáme gielaid ealáskahttima buorin.

Yle Sápmi lea iežas doaimmain bajidan sáme gielaid stáhtusa nu sámiid ruovttuguovllus go olles Suomas. Sámiin badjel bealli ássá suomagielat birrasis miehtá Suoma sámiid ruovttuguovllu olggobealde. Ássanbirrasis, gos sáme giela gullá dušše hárve, iežas gielat ođđasiid ja sáme gielat eará prográmmaid dehalašvuotta deattuhuvvá.

Yle Sápmi geavaha Suomas hállon buot sáme gielaid. Anárašgiella, nuortalašgiella ja davvisáme giella gullojit Yle Sámi vuolggahusain beaivválaččat, muhto movttiidahttit Yle Sámi lasihit anáraš- ja nuortalašgielat prográmmafálaldaga. Yle Sámi sáme gielat rádiovuolggahusat, davviriikkalaš tv-ođđasat Ođđasat sihke Yle Sámi juovlamánu 2013 álggus álgán eahkesbeaivve tv-ođđasat leamašan mearkašahtti lávkkit iežas gielat dieđujuohkima ovdáneamis ja leat lasihan sáme gielaid oidnoma ja gulloma. Yle Sápmi lea ovddidan prográmmafálaldaga buot ahkeluohkáide. Ođđaseamos fálaldat lea nuorra ollesolbmuid dárkkuhuvvon rádioprográmma, mii jođihuvvo anárašgillii ja davvisáme gillii.

Yle Sápmi lea ovddidan bálvalusaid maddái internehtas. Yle Sámi internetsiiduin leat ođđasat lohkanláhkai buoremus dilis golmmain sáme gielain sihke suomagillii. Doppe sáhtta luđet sáme gielat rádio- ja tv-prográmmaid. Siiduin lea maddái sáme gielat, buohkaide rabas Shoutbox-ságastallanbálastá, mii lea nuoraid dehalaš gielageavahan areena. Yle Sámi rádiokanála lea vejolaš guldalit Internetrádio bokte olles Suomas ja gos guovllos máilmmi beare.

Sámediggi ja Sámi giellaráđđi sávvat Sámi gielladahku -bálkkašumi movttiidahttit Yle Sámi joatkit ja ain ovddežis buoridit sáme gielaid buorin dahkkon buori barggu.

SÁMI GIELLADAHKU -bálkkašupmin 2013 leat Outi Pieski guokte málagova "Nuvvos Áiligas, eana suddá" ja "Golleeana".

"Málagovaid vuolggasadjin lea oktavuoha lagašbirrasa duovdagii, sierra eanabáikkiid historjái, mitalusaide ja iežas vásáhusaide daid birra. Geahččalan viiddidit jurdaga duovdaga geahččamis dan vásiheapmái, oppalašvuhtii, masa gullet maddái duovdagii gulavaš myhtat ja máidnasat. Mun lean beroštuvvan, mo duottarluondu lea seamma háve nu meahcci go kulturbiras. Nuvvos Áiligas lea dološ áigge bassiduottar man vielttit leat ain dievva mearkkašumiid.

Málagovaid ravddaid činahit sámegáktái gullelaš silkki riessamat. Mu dujiin dávjá oidnon árbevirolaš sámeduoji elemeanttat čatnet oktavuoda olbmuide, geat ellet dahje leat eallán málagovain govviduvvon báikkiin. Lean beroštuvvan lihkadiit govvadáidaga ja duoji rájá alde," mitala Outi Pieski málagovaid birra.

Govvadáiddár Outi Pieski (r. 1973) ássa ja bargá Ohcejogas ja Helssegis. Davvi luondu vuhtto mánggain su dujiin. Pieski dáidda sistsidoallá málagovaid, čoggosiid ja stuorát báikedujiid, mat dávjá leat hábmejuvvon sámeduodjeteknikkain. Bargamis oidno luondu ja kultuvrra nana oktavuoha. Realisma viidu persovnnalašvuoda ja agálašvuoda dovdamuššii.

Outi Pieski lea gárvánan Govvadáiddaakatemies jagi 2000. Son lea doallan priváhtačájáhusaid davviriikkain ja su duojit leamašan ovdan mánggain oktasaš čájáhusain Eurohpás ja Davvi-Amerihkás. Pieski lea bargan maddái albmosii dáidaga, ee. jagi 2012 Sáme kulturguovddáš Sajosii, lassin su dáidda lea mánggain almmolaš ja priváhta čoakkáldagain.

